

5.0 Εισαγωγή

Στο Κεφάλαιο αυτό περιγράφονται η Ανταγωνιστική Διαδικασία με Διαπραγμάτευση και η Διαδικασία Διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση. Εκεί όπου οι πρόνοιες ή οι πρακτικές της Ανταγωνιστικής Διαδικασίας με Διαπραγμάτευση συμπίπτουν με τον Ανταγωνιστικό Διάλογο θα γίνεται απλή αναφορά.

Η Ανταγωνιστική διαδικασία με Διαπραγμάτευση όπως και ο Ανταγωνιστικός Διάλογος προσφέρουν στις Αναθέτουσες Αρχές μεγαλύτερη ευελιξία καθώς πρόκειται για διαδικασίες προσφορών που επιτρέπουν διαπραγματεύσεις. Εξάλλου η εκτενέστερη χρήση των διαδικασιών αυτών πιστεύεται ότι θα αυξήσει τις διασυννοριακές συναλλαγές καθώς όπως διαφάνηκε οι συμβάσεις που ανατίθενται μέσω διαδικασίας με διαπραγμάτευση με προηγούμενη δημοσίευση έχουν υψηλό ποσοστό επιτυχίας διασυννοριακών προσφορών.

Οι Αναθέτουσες Αρχές θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους ότι οι διαδικασίες που συμπεριλαμβάνουν διαβουλεύσεις, διαπραγματεύσεις και διάλογο με τους οικονομικούς φορείς, είναι διαδικασίες που απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή και επιδεξιότητα των στελεχών της Αναθέτουσας Αρχής που τις διεξάγουν. Τα στελέχη αυτά πρέπει να γνωρίζουν τόσο την εθνική όσο και την κοινοτική νομοθεσία ώστε να εφαρμόζουν τις αρχές και τις προβλέψεις του θεσμικού πλαισίου και να αποφεύγονται προσφυγές και ενστάσεις. Στις περιπτώσεις όπου η Αναθέτουσα Αρχή θεωρεί ότι δεν διαθέτει τις απαιτούμενες δυνατότητες/ τεχνογνωσία, δύναται να υποβοηθείται στο έργο της από εξειδικευμένους νομικούς, χρηματοοικονομικούς και τεχνικούς συμβούλους:

Οι διαδικασίες διαπραγμάτευσης μπορεί να εφαρμόζονται τόσο σε πολύπλοκες συμβάσεις, όταν αυτές εμπίπτουν στις περιοριστικές προϋποθέσεις του Νόμου, όσο και κατά αναλογία σε συμβάσεις χαμηλής αξίας όταν αυτές εμπίπτουν αντίστοιχα στις ίδιες περιοριστικές προϋποθέσεις.

Ειδικότερα στο Κεφάλαιο 5, ο Οδηγός δίνει πρακτικές οδηγίες και κατευθύνσεις στις Αναθέτουσες Αρχές για τη χρήση της ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση

καθώς επίσης και της διαδικασίας διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση με τρόπο που θα είναι πλήρως εναρμονισμένος με τις απαιτήσεις του θεσμικού πλαισίου και θα είναι κατάλληλα προσαρμοσμένος στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της υπό ανάθεση σύμβασης. Για την αποτελεσματική χρήση των εν λόγω διαδικασιών οι Αναθέτουσες Αρχές θα πρέπει:

- ✓ να κατανοήσουν τα βασικά χαρακτηριστικά των διαδικασιών (τύποι, δυνατότητες, όρια ευελιξίας)
- ✓ να γνωρίζουν τις περιπτώσεις που επιτρέπεται η προσφυγή στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση και στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση
- ✓ να μπορούν να σχεδιάζουν, οργανώνουν και να διεξάγουν επιτυχώς μια διαδικασία διαπραγμάτευσης.

Ειδικότερα θα πρέπει να είναι σε θέση:

- να καθορίζουν τα στάδια των διαδικασιών με διαπραγμάτευση
- να συντάσσουν τα έγγραφα διαγωνισμού που θα υποστηρίξουν τη συγκεκριμένη διαδικασία
- να χρησιμοποιούν αποτελεσματικές τεχνικές διαπραγμάτευσης
- να γνωρίζουν τις δυνατότητες των διαδικασιών διαπραγμάτευσης.

Τι είναι η Ανταγωνιστική Διαδικασία με Διαπραγμάτευση

Σύμφωνα με την κοινοτική και την εθνική νομοθεσία «**Ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση και Ανταγωνιστικός Διάλογος** είναι οι διαδικασίες στο πλαίσιο των οποίων οι Αναθέτουσες Αρχές προκηρύσσουν διαγωνισμό στον οποίο μπορεί να υποβάλει αίτηση συμμετοχής οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας, παρέχοντας τις πληροφορίες για την ποιοτική επιλογή που ζητούνται από την Αναθέτουσα Αρχή».

Κατά την **Ανταγωνιστική διαδικασία** με διαπραγμάτευση οι Αναθέτουσες Αρχές καθορίζουν το αντικείμενο της σύμβασης περιγράφοντας τις ανάγκες τους και τα χαρακτηριστικά που απαιτούνται για τα αγαθά, τα έργα ή τις υπηρεσίες της σύμβασης, προσδιορίζοντας τα κριτήρια ανάθεσης της σύμβασης. Τόσο οι ελάχιστες απαιτήσεις όσο και τα κριτήρια ανάθεσης δεν υπόκεινται σε διαπραγματεύσεις.

Τονίζεται ότι «οι παρεχόμενες πληροφορίες πρέπει να είναι επαρκώς ακριβείς ώστε να μπορούν οι οικονομικοί φορείς να αναγνωρίζουν τη φύση και το αντικείμενο της σύμβασης και να αποφασίζουν κατά πόσο θα ζητήσουν να συμμετάσχουν στη διαδικασία».

Κατά την Ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση οι οικονομικοί φορείς που πληρούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής και τα κριτήρια επιλογής προσκαλούνται να υποβάλουν την αρχική προσφορά τους, η οποία αποτελεί τη βάση των επακόλουθων διαπραγματεύσεων. Οι Αναθέτουσες Αρχές έχουν τη δυνατότητα να διαπραγματεύονται τις αρχικές και όλες τις επακόλουθες προσφορές που υποβάλλουν, εξαιρουμένης της τελικής προσφοράς με σκοπό τη βελτίωση του περιεχομένου τους.

ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση αποτελεί εξαιρετική διαδικασία και μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο στις περιοριστικά αναφερόμενες από το Νόμο περιπτώσεις.

Από τον ορισμό προκύπτει ότι το κύριο χαρακτηριστικό που διακρίνει την ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση είναι ότι οι Αναθέτουσες Αρχές διαπραγματεύονται με τους προσφέροντες τους όρους της σύμβασης πλην των ελάχιστων απαιτήσεων και των κριτηρίων ανάθεσης.

Αυτό σημαίνει ότι οι Αναθέτουσες Αρχές όταν προσφεύγουν στην εν λόγω διαδικασία μπορούν μετά από τη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού και την ποιοτική επιλογή των ενδιαφερομένων οικονομικών φορέων (Υποψηφίων) να **συζητούν** και να διαπραγματεύονται με τους Υποψήφιους που ανταποκρίθηκαν στην πρόσκληση, τους όρους της σχετικής σύμβασης που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη πρόσκληση.

Χαρακτηριστικά και δυνατότητες της ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση και του ανταγωνιστικού διαλόγου

Το σημαντικότερο είναι ότι κατά την ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση (το ίδιο ισχύει και για τον ανταγωνιστικό διάλογο), η Αναθέτουσα Αρχή έχει τη δυνατότητα να προχωρήσει με τους υποψηφίους τόσο σε διαβουλεύσεις όσο και σε διαπραγματεύσεις επί των εγγράφων του διαγωνισμού και των προτάσεων τους. Επισημαίνεται ότι η δυνατότητα αυτή τόσο στην ανοικτή όσο και στην κλειστή διαδικασία δεν επιτρέπεται.

Τα όρια ευελιξίας της Αναθέτουσας Αρχής στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση και στον ανταγωνιστικό διάλογο

Κατά την ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση και τον ανταγωνιστικό

διάλογο, η Αναθέτουσα Αρχή έχει τη δυνατότητα να ενεργεί ευέλικτα όχι μόνο ως προς την ανάθεση της σύμβασης αλλά και κατά τη διάρκεια της διεξαγωγής του σχετικού διαγωνισμού.

 Ωστόσο η ευελιξία αυτή δεν είναι απεριόριστη και υπόκειται σε συγκεκριμένους κανόνες. Η Αναθέτουσα Αρχή οφείλει να ακολουθεί τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και να ενεργεί ως δημόσια αρχή εφαρμόζοντας αυτές, καθώς και τις αρχές που διέπουν τις δημόσιες συμβάσεις (πχ διαφάνεια, ίση μεταχείριση κλπ) και τις αρχές της καλής και χρηστής διοίκησης (πχ. κώδικες δεοντολογίας). Επιβάλλεται ιδιαίτερη προσοχή όταν:

- Η Αναθέτουσα Αρχή οφείλει να αναφέρει εκ των προτέρων τις ελάχιστες απαιτήσεις που χαρακτηρίζουν το αντικείμενο της σύμβασης που σε καμιά περίπτωση δεν υπόκεινται σε διαπραγματεύσεις
- Προσδιορίζει τους συμβατικούς όρους των εγγράφων του διαγωνισμού (τεχνικές προδιαγραφές, τιμές, χρονοδιαγράμματα, τους ουσιώδεις και μη ουσιώδεις όρους της σύμβασης κλπ.).
- Αξιολογεί τις προσφορές και τα συγκριτικά τους πλεονεκτήματα και διαπραγματεύεται τις προσφορές αυτές.